

Wat schuilt er achter je naam?

Doelgroep	po-bovenbouw, vo-onderbouw
Vorbereidingstijd	5-10 min
Lesduur	45-60 min
Kerdoelen (herzien sep. '24)	8 (bronnen verkennen), I2 (vorm en betekenis beschouwen), I4 (talige identiteit)
Taalperspectief (systemisch, individueel, sociaal cultureel, historisch)	individueel (hoe werkt taal voor mij), historisch (waar komt taal vandaan)
Lestype (klassikaal, groepjes, individueel)	individueel en klassikaal
Materiaal/benodigdheden	naampaspoort-boekje
Thematiek	taalplezier, etymologie, verwondering, kritisch lezen
Competenties	onderzoekvaardigheden, creatief vermogen

Bronnen

- nvb.meertens.knaw.nl
- betekenisnamen.nl
- onzetaal.nl

Achtergrond

In deze les gaan de leerlingen op verschillende manieren onderzoek doen naar (de betekenis van) hun eigen voornaam en al deze informatie invullen in hun eigen naam-paspoort. Ze ontdekken dat er een hele wereld en geschiedenis schuilgaat achter zoiets bekends als hun eigen naam.

Vertel de leerlingen dat hun ouders ooit goed hebben nagedacht over de naam die ze wilde geven. Misschien zijn ze vernoemd naar een familielid of naar iemand uit een boek of film. Of ze hebben een naam uit de Koran, de Bijbel of ander belangrijk boek gekozen. Misschien vonden ze de gekozen naam vooral mooi door de klank of betekenis ervan of was er een heel andere reden om deze naam te kiezen. Maar je geboortenaam is niet de enige naam die je hebt. Vaak gebruiken mensen meerdere namen voor zichzelf afhankelijk van de situatie. Hoeveel namen heb je dus eigenlijk? Ze gaan ook onderzoek doen naar de populariteit en herkomst van hun naam en tenslotte ontwerpen ze een mooi monogram van hun eigen initialen.

Leuk om met de kinderen extra te bekijken is de pagina op Onze Taal over personen met heel veel voornamen: <https://onzetaal.nl/onderwijs/mijn-leeftijd-is/12-15-jaar/taalrecords-waar-je-mond-van-openvalt/de-meeste-voornamen>

Opdracht 1

Print voor iedere leerling in de klas een eigen naampaspoort uit. Leg uit dat ze onderzoek gaan doen naar hun eigen voornaam, de verschillende namen die ze hebben en de herkomst van hun naam. Voor twee vragen hebben ze hun ouders nodig en voor andere vragen moeten ze op internet gaan zoeken. Je kunt de paspoorten dus ook meegeven naar huis. Ze hoeven niet alle vragen in te vullen. Een pseudoniem zullen ze bijvoorbeeld niet hebben, maar kunnen ze verzinnen als ze dat leuk vinden.

Als iedereen het paspoort heeft ingevuld kunnen ze een korte presentatie hierover houden voor de klas. Je kunt ze ook de ontwerpen van de monogrammen verder uit laten werken tijdens beeldende vorming en hier een mooie expositie over maken.

Opdracht 2

Lees samen met de leerlingen het hieronder toegevoegde artikel over een bijzondere actie in Taiwan van een paar jaar geleden.

Vragen om te stellen aan de klas:

- Wie denkt dat dit echt is gebeurd en wie dat dit een broodje-aapverhaal (nepnieuws) of 1 aprilgrap is?
- Hoe kun je erachter komen of het waar is of niet?
- Zou jij je naam veranderen voor een gratis maaltijd als dit net zo eenvoudig zou zijn als in Taiwan? Waarom wel/niet?

Zalmchaos in Taiwan

In 2021 begonnen mensen in Taiwan plots hun voornaam te veranderen. Vonden ze hun naam dan niet leuk meer? Dat was het niet zozeer; er zat een heel andere reden achter.

Een restaurantketen had met een ongewone actie de aandacht getrokken: als op je identiteitskaart het woord voor 'zalm' in je voornaam stond ('gui yu'), mocht je met vijf vrienden zoveel sushi komen eten als je maar lustte. Lekker!

Dat was niet tegen dovemansoren gezegd. Honderden Taiwanese lieten [hun naam veranderen](#) in onder meer 'Zalmprins', 'Meteoor Zalmkoning' en 'Zalm Gefrituurde Rijst'. En daar bleef het niet bij, want de wet bepaalt dat Taiwanese maar liefst drie keer in hun leven van naam kunnen veranderen. En dit is daar ook nog eens heel eenvoudig. Je hoeft alleen maar een online-formulier in te vullen en je naam is veranderd.

De pret kon dus niet op. Maar zo'n 300 Taiwanese konden zich niet inhouden en veranderden hun naam drie keer om drie keer gratis te kunnen eten met hun vrienden. Zij zitten nu echter met de gebakken zalm: ze kunnen niet meer van hun naam af.

Gelukkig bestaat er voor bijna alles een oplossing. De Taiwanese regering bespreekt een voorstel om [de wet aan te passen](#). Dan kunnen de mensen die hun 'eigen' naam terug willen, hun naam nog één keer aanpassen.

In Nederland is het overigens veel ingewikkelder om je voornaam te wijzigen. Dus hier zal zo'n actie totaal niet werken!